

Nieuw pensioenstelsel verandert uitvoering

Misschien wel de belangrijkste wijziging van het nieuwe stelsel is de overgang van een toegekende aanspraak naar een toegekende premie. Dekkingsgraden bestaan straks niet meer. Het effect ervan is dat vermogensbeheer en pensioenadministratie niet langer van elkaar gescheiden kunnen zijn. Er zijn straks 2 contracten. In de verbeterde premieregelingen hebben rendementen direct effect op individuele kapitalen. In het nieuwe contract is er vrijheid om het rendement per cohort af te laten wijken van het collectieve rendement. En dat levert een uitdaging op communicatiegebied op.

De basis: focus op administratie van premie en kapitalen

Er zijn in het nieuwe pensioenstelsel 2 contracten. Verbeterde premieregelingen en nieuwe pensioencontracten. Het zijn allebei premieregelingen. Bij een premieregeling zijn de premie en het behaalde rendement bepalend voor de hoogte van het uiteindelijke pensioen. Daarom kunnen vermogensbeheer en administratie niet meer van elkaar gescheiden zijn. De focus ligt namelijk op accurate premie-inning en het tijdig alloceren van premies. Als premiestromen niet (volledig) aansluiten op beleggingen, dan moet dat binnen het fonds worden gefinancierd.

Er is alleen optelsom individuele vermogens

In het nieuwe stelsel bestaan geen dekkingsgraden meer. In de administratie verschuift de focus namelijk van rechten en duren nu naar een focus op daadwerkelijke financiële stromen en tijdigheid van inning en allocatie straks. Het totale vermogen is de optelsom van de individuele kapitalen en een eventuele solidariteitsreserve. Boekhoudkundige tekorten of overschotten bestaan niet meer. De behaalde rendementen bepalen de individuele kapitalen. Een goede aansluiting van de deelnemersadministratie op het vermogensbeheer is dus noodzakelijk.

Bij WVP naadloze unitadministratie

Hoe laat je in de praktijk vermogensbeheer en pensioenadministratie op elkaar aansluiten? Verbeterde premieregelingen doen dat door individuele kapitalen in een unitadministratie te zetten. De vermogensbeheerder verdeelt het vermogen per categorie in units en bepaalt periodiek de koers hiervan. In een unitadministratie sluit het totale belegde vermogen naadloos aan bij de verdeling van deze vermogens over de individuele deelnemers. Het collectieve beleggingsbeleid sluit altijd exact aan bij de optelsom van de individuele risicohoudingen van de leeftijdscohorten.

Deelnemerscommunicatie bestaat uit dagelijks fluctuerende kapitalen

Een deelnemer ziet maandelijks zijn kapitaal groeien met ingelegde premies. Een deelnemer heeft door dagelijkse unit-prijzen altijd inzicht in de ontwikkeling van zijn kapitaal. De deelnemer ziet waarin wordt

belegd en het rendement dat hierop is behaald. Instroom van premies en/of waardeoverdrachten moeten voor deelnemers direct zichtbaar zijn in het kapitaal. Dit vraagt om actuele informatie en goed verwachtingsmanagement in communicatie-uitingen en op deelnemersportalen.

Bij NPC zijn er collectieve beleggingen

In het nieuwe contract is het totale collectieve vermogen gelijk aan de som van individuele kapitalen en de solidariteitsreserve. De beleggingen zijn collectief en de toedeling van het resultaat gaat impliciet. De som van alle toedelingen moet exact overeen komen met het totaal behaalde rendement. Ook hiervoor is gegevensuitwisseling tussen de pensioenadministratie en vermogensbeheer dus essentieel.

Effect beschermingsrendement...

Verskil met verbeterde premieregelingen is dat er in het individuele resultaat een effect is van beschermingsrendement. Op cohortniveau kan die bescherming een positief collectief rendement laten omslaan in een tekort en andersom. Ook in het nieuwe contract bepalen premie en rendementen de hoogte van het uiteindelijke pensioen. Maar op individueel niveau is het rendement niet rechtstreeks te herleiden tot de rendementen van de beleggingen. Het is nog niet duidelijk hoe in het nieuwe contract moet worden omgegaan met kredietrisico en een eventuele kosten- of algemene voorziening. Dit zal mogelijk worden ingevuld bij de detailuitwerking.

... levert een uitdaging op communicatiegebied op

Deelnemers verwachten actuele en correcte informatie over de ontwikkeling van hun kapitalen. Moeten pensioenfondsen deelnemers daarbij meenemen in de (herverdelings)effecten van de rendementstoedeling? Of volstaat het communiceren van toegekende beschermings- en overrendement per cohort? Wij neigen naar de tweede methode. Meer informatie en transparantie leidt in de praktijk niet altijd tot meer begrip.

Vermogensbeheer en administratie niet meer gescheiden

De pensioenadministratie en de vermogensbeheerder moeten intensief gaan samenwerken. Dit vergt naast integratie van systemen ook kennisuitwisseling en samenwerking tussen de verschillende disciplines. Dit artikel focust op hoe het werkt in de opbouwfase. Voor gepensioneerden kun je ook in het nieuwe contract werken met een unitadministratie. Hoe dit in de praktijk werkt, leggen we u graag in een volgend artikel uit.

Lieke Werner

Programmamanager pensioenakkoord bij Achmea Pensioenservices